

Study of Cultural, Social and Religious Backgrounds on Employment and Unemployment of Self-Sacrificing Children in Bushehr Province

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Abdul Rasool Rezazadeh ¹,
Gholamreza Jafarinia ^{2*},
Bagher Gorgin ³

How to cite this article

Abdul Rasool Rezazadeh, Gholamreza Jafarinia, Bagher Gorgin, Study of Cultural, Social and Religious Backgrounds on Employment and Unemployment of Self-Sacrificing Children in Bushehr Province. *Journal of Islamic Life Style Centeredon Health*, 2020:4(4); 246-258

1. PhD Student, Sociology, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran.

2. Associate Professor, Department of Sociology, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran (Corresponding Author).

3. Assistant Professor, Department of Islamic Education, Bushehr Branch, Islamic Azad University, Bushehr, Iran.

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to investigate the cultural, social and religious contexts on employment and unemployment of self-sacrificing children in Bushehr province.

Materials and Methods: This research was applied in terms of purpose and applied-descriptive. The method of data collection was field and library studies that the researcher made a questionnaire for the field method. After ensuring its validity and reliability, the researcher distributed the questionnaires and collected information. The statistical population included 835 children of all martyrs and martyrs (girls and boys) unemployed in Bushehr province who had reached the age of employment and were ready to enter the labor market. Cochran's formula was used to select the sample size and the number of samples was 332.

Findings: According to the findings, there is a positive and significant relationship between the studied factors with employment and unemployment status so that the level of significance and correlation coefficient between the studied variables with employment and unemployment status, respectively: social class (0.001 $P = r = 0.67$), social environment ($P = 0.001$ and $r = 0.62$) and religious and cultural contexts ($P = 0.001$ and $r = 0.53$), so each hypothesis Confirmed.

Conclusion: The results of the study show that factors such as (cultural and social contexts as well as religious and cultural factors) have a significant effect on the employment and unemployment of the children of martyrs in Bushehr province.

Keywords: Culture, Society, Religion, Employment, Unemployment, Sacrificing Children, Bushehr Province

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: jafarinia_reza@iaubushehr.ac.ir

Article History

Received: 2020/12/22

Accepted: 2021/03/10

ePublished: 2021/03/15

بررسی زمینه های فرهنگی، اجتماعی و دینی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایثارگر استان

بوشهر

عبدالرسول رضازاده^۱

دانشجوی دکتری، جامعه شناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران.

غلامرضا جعفری نیا^{۲*}

دانشیار، گروه جامعه شناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران (نویسنده مسئول).

باقر گرگین^۳

استادیار، گروه معارف اسلامی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران.

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر به بررسی زمینه های فرهنگی، اجتماعی و دینی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایثارگر استان بوشهر بود.

مواد و روش ها: این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از نوع روش اجرا کاربردی- توصیفی بود. روش گردآوری داده ها به صورت میدانی و مطالعات کتابخانه ای بود که برای روش میدانی از پرسشنامه محقق ساخته، بعد از اطمینان روایی و پایایی آن، پژوهشگر به توزیع پرسشنامه ها و جمع آوری اطلاعات پرداخت. جامعه آماری شامل ۸۳۵ نفر از کلیه فرزندان شاهد و ایثارگر (دختر و پسر) بیکار استان بوشهر که به سن اشتغال رسیده اند و آماده وارد شدن به بازار کار بود. در انتخاب حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد که تعداد نمونه برابر با ۳۳۲ نفر به دست آمد.

یافته ها: با توجه به یافته ها، بین عوامل مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد به طوری که سطح معناداری و ضریب همبستگی بین متغیرهای مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری به ترتیب: طبقه اجتماعی ($P = 0.001$) و $r = 0.67$ ، محیط اجتماعی ($P = 0.001$) و $r = 0.62$ و زمینه های دینی و فرهنگی ($P = 0.001$) و $r = 0.53$ ، می باشد بنابراین هر فرضیه تأیید شد.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان می دهد که عواملی همچون (زمینه های فرهنگی و اجتماعی و همچنین عوامل دینی و فرهنگی) بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایثارگران استان بوشهر تأثیر معناداری دارد.

کلمات کلیدی: فرهنگ، اجتماع، دین، اشتغال، بیکاری، فرزندان ایثارگر، استان بوشهر

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰

* نویسنده مسئول: jafarinia_reza@iaubushehr.ac.ir

مقدمه

بیکاری یکی از مهمترین مسائلی است که اذهان سیاست گذاران، برنامه ریزان و توده های مردم را به خود مشغول کرده است، پدیده های که به طور قطع هزینه ها و آسیب های متعددی را نیز به بار آورده است و برای افرادی که تنها درآمد آنها را مزد یا حقوق تشکیل می دهد، مصیبتی است که لطمات فراوانی به بار می آورد. بیکاری در کشور ما پدیده های رو به رشد بوده که طی دوره های مختلف دارای نوسان هایی بوده است، البته بررسی میزان بیکاری در دوره ی بلندمدت، نشان از افزایش امروزه نقش و اهمیت نیروی انسانی در فرایند تولید جوامع بشری به عنوان مهمترین عامل تولید جلوه گر و مشخص شده که در نیم قرن گذشته بخش قابل توجه ای از پیشرفت کشورهای توسعه یافته مرهون تحول در نیروی انسانی کارآزموده و متخصص آنها بوده است برای تربیت و رشد انسان های با کفایت و توانا و به تبع آن سرعت بخشیدن به فرایند تبدیل عامل کار به سرمایه های انسانی در جوامع بشری لازم است مسائل نیروی انسانی به خوبی شناسایی شود، اما شناسایی مسائل به تنهایی کافی نیست، تربیت و پرورش منابع انسانی نیز لازم است و از آن گذشته استفاده بهینه از منابع مذکور به برنامه دقیق و منسجم نیازمند است. (۱) بیکاری اقشار مختلف به طور عام و بیکاری اقشار تحصیل کرده دانشگاهی و علی الخصوص فرزندان ایثارگران به طور خاص شوم ترین و خطرناک ترین پدیده های عصر کنونی و زاینده ماشینیسیم دنیای مدرن است. بیکاری پیامدهای ناگواری برای فرد بیکار و خانوادگی او، مانند طرد اجتماعی و محرومیت از شبکه های تعاملی دارد، که لازم است به مطالعه و درک آنها پرداخت. اما مطالعه ی این پدیده از نگاه بیکاران، کاری است که کمتر بدان پرداخته شده است و مطالعه ی حاضر از این منظر، بدیع و نو است. (۲)

بیکار مظلوم ترین انسان عصر کنونی است. زیرا جامعه بر اثر خودپسندی، زیاده طلبی و بی عدالتی، طبیعی ترین حقوق خدادادی او، یعنی فرصت بروز استعداد و خلاقیت های کاری و ادامه حیات ارزشمندانه و در یک کلام « فرصت اشتغال» را از او ربوده است مشکل عدم اشتغال فرزندان شهدا و ایثارگران از مهم ترین چالش ها در امر خدمت رسانی به جامعه هدف است درحالی که ظرفیت بالای استان بوشهر در زمینه ی حل مشکل اشتغال این عزیزان هم غیرقابل انکار است. بنابراین ضرورت دارد که ظرفیت های اشتغالزایی مجموعه های دولتی و غیردولتی نیز بررسی و از این طریق خانواده شهدا و ایثارگران جویای کار مشغول به کار شوند. مسئولان استان بایستی برای رفع مشکل و موانع اشتغال فرزندان ایثارگران از ظرفیت های مختلف ادارات و نهادهای خصوصی و دولتی استفاده کنند. مسأله اشتغال^۱ و بیکاری^۲ در تمامی مباحث اقتصادی یک بحث کلیدی و استراتژیک بوده (۳) و این موضوع همواره به عنوان یکی از شاخص های اساسی توسعه یا عدم توسعه یافتگی جوامع مطرح بوده است موضوع اشتغال و دستیابی افراد به شغل مورد نظر از اساسی ترین نیازهای یک جامعه محسوب می شود یکی از اهداف

² - Unemployment

¹ - Employment

نیروی کار متخصص و از طرفی افزایش چشمگیر ظرفیت پذیرش مراکز آموزش عالی، به طور مرتب جملات ضد نقیضی از طرف مسئولین به گوش می رسد که گاهی از کمبود نیروهای متخصص به عنوان یک مانع مهم در راه افزایش ظرفیت های تولیدی کشور صحبت می شود. عوامل متعددی روی مسئله اشتغال تاثیر گذار بوده و یا از آن تاثیر می پذیرند. داشتن فرصت های شغلی مناسب نیازمند اقتصادی پویا و کارآمد، زیرساخت های مناسب، سیستم آموزشی کارآمد، اشاعه فرهنگ کار و... می باشد. ضمن آنکه نمی توان از عواملی همچون مسائل بین المللی، جریانهای سیاسی، اعتقادات و مسائل فرهنگی بر روی آن چشم پوشی نمود همچنین نمی توان مسئله اشتغال را تنها به دولت محصور و محدود نمود بلکه حل معضل بیکاری نیازمند عزم ملی در ابعاد مختلف می باشد. سالهاست که مردم استان بوشهر میزبان صنایع نفت و گاز و پتروشیمی بوده اند و هر ساله شاهد توسعه و گسترش این صنایع در گوشه ای از این استان هستیم و الحق باید اذعان کنیم که مردم این استان میزبان شایسته ای برای این صنایع بوده اند. حجم سرمایه گذاری کلی در این استان با توجه به اینکه میزان سرمایه بری واحدهای تولیدی بالا است از نظر بهره وری اشتغال بازدهی لازم را ندارد. در سال ۹۶، ۹۷ میانگین نرخ بیکاری کشور به ترتیب ۱۱،۹ و ۱۲ درصد بود این در حالی است که این میزان در استان بوشهر ۱۱،۲ و ۱۰،۵ بود و در تابستان امسال این رقم در کشور ۱۱ و در بوشهر ۱۰،۴ و در پاییز نیز در کشور ۱۱،۲ و استان بوشهر ۹،۴ درصد بوده است. راساس آمار رسمی نرخ بیکاری در جمعیت روستایی شهرستان کنگان یک درصد و این آمار در جمعیت شهری ۲۳ درصد است بر همین اساس برنامه ریزی باید به نحوی باشد که اشتغال در بخش های مختلف جغرافیایی ایجاد شود. بسیاری از مردم استان بوشهر با استقرار صنایع نفت و گاز به صورت اختیاری یا اجباری از شهر و روستای خود جابجا شده اند، در دوران دفاع مقدس مردم زیر بمباران عراقی ها در کنار صنعت گران ماندند و امروزه نیز این صنایع درد و رنج های بسیاری را نصیب مردم کرده اند. انتظار می رود با وجود تحمل دردها و رنج ها و ایستادگی و مقاومت مردم و همکاری های صورت گرفته برای توسعه این صنایع، صنعت نیز نگاهی مهربان و همراه با عطف و به مردم استان بوشهر داشته باشد ولی تاکنون اینگونه نبوده و در آینده نیز اینچنین نخواهد شد. با توجه به مطالب گفته شده مسأله اشتغال برای کشور ما بسیار خطیر می باشد و اگر برای ایجاد فرصت های جدید شغلی مورد نیاز، تمهیداتی اندیشیده و بکار گرفته نشود به یک فاجعه تبدیل خواهد شد. در این ارتباط، اشتغال فرزندان شاهد و ایثارگران از اهمیت بالاتری برخوردار است. آنهایی که در شرایط سخت پدر خود را از دست دادند، سزاوار نیست که امروز با معضل بیکاری مواجه شوند و یا اینکه در وضعیت نامناسب اشتغال به سر ببرند. از آنجا که داشتن یک شغل حق طبیعی هر فرد است، داشتن شغل متناسب با شأن و منزلت فرزندان شاهد و ایثارگران از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. کار و اشتغال حداقل انتظاری است که خانواده شهدا و

کلان توسعه در اغلب کشورها و از جمله کشور ما، کاهش بیکاری و توسعه فعالیت های شغلی است (۱).

بیکاری به عنوان یک پدیده مخرب اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی مطرح بوده و رفع آن همواره، از جمله دغدغه های اساسی برنامه ریزان بوده است. (۴) نیروی انسانی و جمعیت فعال هر جامعه، نقش بسزایی در فرآیند تولید دارد و به عنوان پدید آورنده اصلی ثروت و محرک مستقیم اقتصاد محسوب می شود و سطح و میزان تولید ملی هر کشور نیز به دانش و آگاهی فنی و ظرفیت تولید جمعیت فعال آن بستگی دارد. به عبارت دیگر توسعه اقتصادی در هر کشور، در کنار عامل سرمایه و تکنولوژیکی به منابع انسانی کارآمد و متخصص نیاز دارد. میزان و توانایی جمعیت فعال درجه رشد و پیشرفت اقتصادی جامعه را تعیین می کند. در این راستا پدیده بیکاری در اقتصاد آمار و نیروهای کار، یک پدیده طبیعی است و این مسأله نه تنها از معضلات عمده کشورهای جهان سوم است، بلکه از جمله چالش های کشورهای پیشرفته نیز می باشد به نحوی که در پیشرفته ترین کشورهای دارای نظام اقتصادی پویا و پررونق تا کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته، این پدیده با شدت و ضعف نمایان می شود به همین دلیل جنبه عمده بیکاری در جهان سوم تمرکز آن در میان جوانان و دانش آموخته ها است. تقریباً در همه کشورهای جهان سوم که داده های آنها موجود است، میزان بیکاری آشکار در میان جمعیت ۱۵ تا ۲۴ ساله دو برابر و گاه بیش از دو برابر میزان بیکاری آشکار در میان کل نیروی کار است لیکن موضوع اشتغال در اقتصاد ایران به سبب وجود درآمدهای نفتی، به عنوان یک مسأله اصلی مطرح نبوده و با توجه به رشد روزافزون عرضه جدید نیروی کار به ویژه نیروی کار با کیفیت بالاتر، موجب گردید که عدم تعادل های عرضه و تقاضای کار نسبت به گذشته تشدید گردد و این باعث شد که سیاست گذاران در دهه اخیر توجه بیشتری به موضوع اشتغال داشته باشند و حتی در برنامه های توسعه ای کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال پایدار به عنوان یکی از محورهای های اساسی مطرح شده است (۵).

یکی از مسائل اجتماعی جامعه ایران، افزایش بیکاری دانش آموختگان است که در بین همه آنها به ویژه فرزندان ایثارگران، وجود دارد. اشتغال نیروی فارغ التحصیل و علی الخصوص فرزندان ایثارگران^۱ مهمترین و اساسی ترین هدف برنامه ریزی اقتصادی- اجتماعی هر کشوری را تشکیل می دهد. توسعه زمانی تحقق می یابد که از تمام عوامل و امکانات و منابع تولید کشور استفاده به عمل آید. بیکاری علاوه بر اتلاف منابع انسانی، مسایل و مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را به همراه دارد. اتلاف منابع به ویژه بیکاری فرزندان ایثارگران دوره گذر توسعه را به یک دوره فرسایشی بدل می نماید و دامنه فقر را در جامعه گسترش می دهد (۲).

امروزه پدیده بیکاری تحصیل کردگان در همه جا به چشم می خورد و برحسب شرایط اقتصادی خاص هر یک، میزان آن در هر کشور فرق می کند. با توجه به امر بازسازی و همچنین برنامه توسعه اقتصادی- اجتماعی- فرهنگی کشور به تبع آن نیاز روز افزون به

¹ - Children of martyrs

می‌شوند. شاغلان به طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق بگیران و خود اشتغالان می‌باشند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق بگیران و تداوم کسب و کار برای خود اشتغالان، به عنوان اشتغال محسوب می‌شود. (۷) افراد زیر نیز به لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند: افرادی هستند که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد) کارآموزانی که در دوره کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت موسسه محل کارآموزی انجام می‌دهند، یعنی مستقیماً در تولید کالا یا خدمات سهیم هستند و فعالیت آن‌ها "کار" محسوب می‌شود. محصلانی که در هفته مرجع مطابق تعریف، کار کرده‌اند. تمام افرادی که در نیروهای مسلح به صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح پرسنل کادر و سربازان، درجه‌داران، افسران و وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی) (۸)

تعاریف بیکاری: بیکار (به انگلیسی: **unemployed**)، در اقتصاد به فردی گفته می‌شود که در سن کار (۱۵ تا ۶۵ سال) جویای کار باشد اما شغل یا منبع درآمدی پیدا نکند. کودکان و افراد مسن از آن جهت که قادر به انجام کار نیستند، جزو جمعیت فعال به حساب نمی‌آیند. زنان خانه‌دار و دانشجویان اگر جویای کار نباشند، و حتی کسانی که با وجود منبع درآمد کافی مشغول به انجام کاری نیستند نیز، جزو جمعیت فعال شمرده نمی‌شوند. (۹)

بیکار (بر اساس تعریف قدیم): کسانی که شاغل محسوب نمی‌شوند و در هفت روز قبل از مراجعه مامور آمارگیری دارای سه خصوصیات ذیل باشند: (۱) فاقد کار (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشد). (۲) آماده برای کار (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آمادگی داشته باشند). (۳) جویای کار (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به عمل آورده باشند). همچنین کسانی هم که در هفت روز گذشته به اقتضای فصل و ماهیت فصلی کار خود بیکار بوده‌اند، چنانچه در جستجوی کار دیگر باشند "بیکار" محسوب می‌شوند (۱).

بیکار (بر اساس تعریف جدید): افرادی که در ۷ روز پیش از مراجعه مامور سرشماری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند و دارای شغلی نیز نبوده‌اند در صورت داشتن دو شرط ذیل بیکار محسوب می‌شوند: (۱) در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار، اقدامات مشخصی را نظیر ثبت نام یا پیگیری در موسسات کاریابی، پرس و جو از دوستان، تماس با کارفرمایان، مطالعه آگهی‌های استخدامی و ... انجام داده باشند

(۲) آماده به کار باشند، یعنی طی یک دوره ۱۵ روزه شامل ۷ روز گذشته و ۷ روز آینده آمادگی شروع کار را داشته باشند. (۱۰) همچنین افراد دارای شرایط زیر بیکار محسوب شده‌اند: افرادی که در انتظار شروع کار جدید هستند، یعنی برای آنان کاری مهیا شده و قرار است در آینده به آن کار مشغول شوند و نیز آماده کار (طبق تعریف) هستند. افرادی که در انتظار بازگشت به شغل قبلی و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. منظور از "در انتظار بازگشت به شغل قبلی" این است که فرد قبلاً دارای کار بوده و

ایثارگران از مسئولین برای فرزندان خود دارند چرا که می‌بایست بیش از این به آنها توجه شود و برای بهبود وضعیت اشتغال آنها تلاش مضاعف شود تا دچار سرخوردگی نشوند. چرا که کار در زندگی انسان نقش حیاتی را ایفا می‌کند. حل این معضل بارها مورد تأکید مسئولین نظام بوده و بر این اساس می‌توان هدف ایجاد اشتغال مولد در کشور را به عنوان مسئله راهبردی کشور در حوزه اقتصاد مطرح ساخت. بنابراین می‌توان مهمترین موانع اشتغال فرزندان شاهد و ایثارگر را افزایش جمعیت جوانان، طبقه اجتماعی، عدم اقدامات دولت و تخصیص بودجه کم به بنیاد شهید و امور ایثارگران، عدم تسهیلات خوداشتغالی، محیط اجتماعی و نهایتاً نوع عقاید دینی و مذهبی نام برد.

شاغل (بر اساس تعریف قدیم): افراد زیر طبق تعریف سازمان بین المللی کار کار شاغل بحساب می‌آیند: کسانی که در هفت روز پیش از مراجعه مامور آمارگیری کار می‌کرده‌اند. کسانی که دارای شغلی هستند ولی هفت روز گذشته به عللی از جمله موارد زیر کار نکرده‌اند و پس از رفع علت به کار خود ادامه خواهند داد: مرخصی سالانه، مرخصی بدون حقوق، مرخصی زایمان، ماموریتهای آموزشی و تحصیلی، تعطیلی موقت محل کار به خواست کارفرما مطابق با قانون یا به علت نقص مکانیکی، کمبود مواد خام، تعطیلی موقت بدون پرداختی، مشکلات فردی مربوط به محل کار مانند حل اختلافات، غیبت بدون مرخصی، نامساعد بودن شرایط آب و هوایی، بیماری یا مصدومیت، شرکت در فعالیتهای مذهبی، اجتماعی، سیاسی، کسانی که شغل مستمر نداشته ولی در هفت روز گذشته حداقل ۲ روز کار کرده‌اند. کسانی که دارای شغلی هستند ولی در ۷ روز گذشته به اقتضای فصل و ماهیت فصلی کار خود، کار نکرده‌اند ("بیکاران فصلی")، مشروط بر اینکه در جستجوی کار دیگری هم نبوده‌اند. افرادی که به انجام خدمت و وظیفه عمومی مشغول هستند. کسانی که در حال گذراندن دوره‌های آموزشی در دانشکده‌ها و آموزشگاه‌های مربوط به نیروی نظامی و انتظامی هستند. کسانی که برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی نیز دارند، کار می‌کنند و از این بابت مزد و حقوق دریافت نمی‌کنند. کسانی که از کمک هزینه تحصیلی دولتی استفاده می‌کنند و در قبال آن تعهد خدمت دارند و مدت تحصیل آنان جزء سابقه خدمتشان به حساب می‌آید. کسانی که در بسیج مستضعفین، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مشغول خدمت بوده‌اند و خدمت آنان در بسیج شغل آنان به حساب می‌آید و بابت آن حقوق مستمر دریافت می‌کنند. کسانی که در ۷ روز گذشته به عنوان کارآموز اشتغال داشته‌اند در صورتی که به صورت نقدی و یا غیر نقدی مزد دریافت می‌کنند و یا فعالیت آنان در ارتباط با تولید کالا و خدمات باشد، به عنوان شاغل تلقی می‌شوند. (۶)

شاغل (بر اساس تعریف جدید): فردی که مطابق با تعریف کار و مصادیق آن در ۷ روز پیش از مراجعه مامور سرشماری حداقل یک ساعت کار کرده، هرچند در شغل معمولی خود کار نکرده باشد، شاغل محسوب می‌شود. تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب

می شود بازار کار بازاری ناکامل باشد و لذا دخالت دولت در اقتصاد را الزامی می دانند و بیکاری از نظر آنها بیکاری غیرارادی است. طرفداران نظریه اشتغال کلاسیک های جدید جزو اولین گروهی بودند که انتظارات عقلایی را مطرح کردند و در مورد اشتغال بر این باورند که اطلاعات بازار کار کامل نیست و بیکاری ارادی (در حد نرخ طبیعی بیکاری) و بیکاری اصطلاحی وجود دارد. ثنوکینزها معتقد بودند بیکاری غیره ارادی به دلیل وجود چسبندگی در کاهش قیمت ها و دستمزدها وجود دارد (۱۳). طبق قانون بازارهای فروش ژان باتیست سی، پیدایش یک ماشین در جریان تولید موجب بیکاری عده ای کارگر می گردد ولی در همین زمان نیروهایی بکار می افتند که مجدداً کارگران مزبور را به استخدام در می آورند (۱۶). از دیدگاه سیسموندی ترقیات فنی الزاماً موجب تنزل قیمت و ترقی تقاضا و اشتغال دوباره کارگران بیکار شده نمی گردد و هیچ وقت تنزل قیمت ها با تعداد کارگران بیکار شده متناسب نیست. ریکاردو معتقد است پیدایش ماشین در جریان تولید یک کالا موجب تقلیل در جذب نیروی کار می گردد. از نظر مارکس تغییرات نسبی در سه عامل میزان تراکم سرمایه، سطح نسبی دستمزد و حجم اشتغال موجب گرایش به اشتغال کامل یا تشدید بیکاری می شود (۱۷).

وی همچنین معتقد است که، نهضت جدید صنعتی در تحول مداومی است که مرتباً قسمتی از نیروی کار را به جمعیت زائد طبقه کارگر یا یک ارتش ذخیره صنعتی تبدیل می کند (۱۶). به نظر والتر گالسون، عامل اصلی بیکاری در کشورهای در حال توسعه این است که زمین نمی تواند جمعیت روزافزون را به کار مشغول سازد و احتمال زیادی وجود دارد که اتوماسیون در آینده بسیار نزدیک موجب تنزل مطلق اشتغال در صنایع تولیدی شود. علاوه بر آن با وجود اینکه صنایع کوچک تولیدی و صنایع دستی، آماده استفاده وسیع از نیروی انسانی است اما این استراتژی با مشکل رقابت در بازار فروش مواجه است (۹).

در دیدگاه لویس، فی و رانیس اقتصاد توسعه نیافته، دو بخش دارد: بخش کشاورزی (یا بخش معیشتی) که مشخصه آن نیروی کار اضافی است و بخش صنعتی (یا بخش مدرن) که نیروی کار، از بخش معیشتی به تدریج به آن انتقال می یابد. آنچه که مرکز توجه الگو قرار دارد، هم فرایند این انتقال و هم رشد اشتغال در بخش مدرن است. اما انتقال و رشد نیروی کار، در بخش مدرن، با آهنگی صورت می گیرد که میزان انباشت سرمایه در صنعت تعیین کننده آن است. میزان انباشت سرمایه در بخش صنعت، و به نوبه خود، توسط بازار سود، نسبت به دستمزدها، با فرض اینکه سرمایه داران، تمامی مازاد را مجدداً سرمایه گذاری خواهند کرد، تعیین می شود. سطح دستمزدها، در بخش صنعتی، در الگوی اصلی لویس، ثابت فرض شده است و به صورت نسبت ثابتی از سطح دستمزدهای معیشتی در بخش سنتی، در نظر گرفته می شود. با پیشرفت انتقال نیروی کار، بیکاری یا کم کاری در مناطق روستایی با افزایش اشتغال در بخش مدرن صنعتی، کاهش خواهد یافت (۲).

اکاوس، بلاوگ و وودهاال در تحلیل بیکاری در کشورهای در حال توسعه، نتایج عدم تعادل قیمت های عوامل را با استفاده از منابع و

به دلایلی کار خود را از دست داده و پیوند رسمی شغلی ندارد ولی در انتظار بازگشت به شغل خود بسر می برد (۱۱). عموماً در اقتصاد به کسی بیکار اطلاق می شود که سه ویژگی زیر در مورد او صدق نماید: شرایط کار داشته باشد. (در سن کار قرار داشته و شرایط احراز کار را داشته باشد) به دنبال کار باشد. (در جستجوی شغل باشد) کار پیدا نکند. (۱۲) در آمارگیری نیز بیکار به فردی اطلاق می شود که از هفت روز پیش از مراجعه مامور سرشماری، آماده برای کار و در جستجوی یافتن شغل بوده، ولی شغلی پیدا نکرده باشد. (۱۳)

جمعیت بیکار به تعداد افراد بیکار گفته می شود. بیکار از منظر مرکز آمار ایران، فردی بالای ۱۶ سال است که در هفته قبل از آمارگیری فاقد کار باشد، و در آن هفته یا بعد از آن آماده کار باشد و در آن هفته و سه هفته قبل از آن در جستجوی کار باشد. همچنین افرادی که به دلیل آغاز به کار در هفته آینده یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جوئی کار نیستند، بیکار محسوب می شوند افرادی که ۷ روز پیش از مراجعه مامور سرشماری حداقل یک ساعت کار نکرده اند و دارای شغلی نیز نبوده اند در صورت داشتن دو شرط ذیل بیکار محسوب می شوند.

۱- در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار، اقدامات مشخصی را نظیر ثبت نام یا پیگیری در موسسات کاریابی، پرس و جو از دوستان، تماس با کارفرمایان، مطالعه آگهی های استخدامی و... انجام داده باشند. ۲- آماده به کار باشند، یعنی طی یک دوره ۱۵ روزه شامل ۷ روز گذشته و ۷ روز آینده آمادگی شروع کار را داشته باشند، همچنین افراد ذیل بیکار محسوب شده اند: درانتظار شروع کار جدید هستند، یعنی برای آنان کاری مهیا شده و قرار است در آینده به آن کار مشغول شوند و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. در انتظار بازگشت به شغل قبلی و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. منظور از "در انتظار بازگشت به شغل قبلی" این است که فرد قبلاً دارای کار بوده و به دلایلی کار خود را از دست می دهد، پیوند رسمی شغلی ندارد ولی در انتظار بازگشت به شغل خود به سر می برد. (۴)

مسأله اشتغال و بیکاری در تمامی مباحث اقتصادی یک بحث کلیدی و استراتژیک بوده (۳) و این موضوع همواره به عنوان یکی از شاخص های اساسی توسعه یا عدم توسعه یافتگی جوامع مطرح بوده است (۱۴). نخستین تحلیل های روشمند برای تبیین روابط اقتصادی بین پدیده ها، توسط اندیشمندان و نظریه پردازان مکتب کلاسیک (اسمیت و ریکارد) طرح شد. مجموعه عوامل افزایش جمعیت، افزایش محدوده و دامنه بازار، تقسیم کار و تخصص، انباشت سرمایه، پیشرفت فنی، افزایش بهره وری و تجارت آزاد، از عوامل اساسی رشد و توسعه در دیدگاه آنان بود. در این دیدگاه دولت باید کمترین دخالت را در امور اقتصادی داشته باشد (۱۵).

از دیدگاه نظریه اشتغال کلاسیک ها بازار کار را رقابتی و اقتصاد را در اشتغال کامل می دانند، و از نظر آنها بیکاری فقط در دستمزدهای بالا توجیه می شود (۱۳). از نظر اقتصاددانان کلاسیک اشتغال فقط به میزان سرمایه بستگی داشته و هیچ عامل دیگری نمی تواند حجم آن را تغییر دهد (۱۶). از دیدگاه کینزها وجود انحصارها باعث

انتظار از آموزشی در جوامع امروزی آماده کردن جوانان برای اشتغال در فعالیتی تولیدی است. (۲۲)

حقانی خواه در تحقیقی به بررسی وضعیت بیکاری در میان دانش‌آموختگان آموزش عالی و تبیین جامعه‌شناختی آن (مطالعه موردی: شهرستان بهمنی) پرداخته است. محاسبات انجام شده در این پژوهش حاکی از آن بود که از دیدگاه گروه نمونه بین عوامل پنج‌گانه و بیکاری فارغ‌التحصیلان رابطه وجود دارد (۴). گروه نمونه در ۴۸ عامل از ۵۰ عامل مورد بررسی نظر خود را مبنی بر وجود رابطه بین آن عامل‌ها و مسئله بیکاری دانش‌آموختگان ابراز داشته‌اند. احمدی و همکاران در تحقیقی به ارزیابی وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان رشته‌های علوم انسانی و عوامل موثر بر آن (مورد مطالعه: دانشگاه یاسوج) پرداخته‌اند. براساس یافته‌های توصیفی تحقیق، ۳۷/۷٪ دانش‌آموختگان شاغل و ۶۲/۳٪ بیکار بودند. یافته‌های تحلیلی تحقیق نشان داد، معدل تحصیلی، محل زندگی، جنسیت، دوره‌های آموزشی پس از دانش‌آموختگی، کار دانشجویی و نوع گزینش، ارتباط معناداری با اشتغال ندارند. تبیین وضعیت اشتغال براساس مجموع متغیرهای مستقل به روش رگرسیون لجستیک نشان داد، متغیرهای رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، انجام کار پژوهشی، علاقمندی به رشته تحصیلی و وضعیت تحصیلی، بر احتمال اشتغال دانش‌آموختگان تاثیر معناداری دارند و قادرند ۰/۳۲۳ واریانس آن را تبیین کنند (۲۳). صیدایی و همکاران، در تحقیقی تحت عنوان «بررسی وضعیت اشتغال و بیکاری در ایران طی سالهای ۱۳۸۹-۱۳۳۵» به این نتیجه رسیده که نرخ بیکاری در برخی از استان‌ها کاهش محسوسی را نشان داده، ولی نرخ بیکاری در کشور رقم بالایی را نسبت به کشور های توسعه یافته و بیشتر کشورهای در حال توسعه دارد (۹). مسیسی در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان «تحلیل فضایی شاخص‌های اشتغال و بیکاری با استفاده از GIS در استان اصفهان» نتیجه می‌گیرد که بین محرومیت و فاصله از مرکز استان رابطه مستقیمی وجود دارد و با فاصله گرفتن از مرکز استان عوامل و مؤلفه‌های اشتغال کاهش می‌یابد و شهرستان‌های حاشیه‌ای استان محروم‌ترین نواحی استان محسوب می‌شوند و در زمینه توسعه‌یافتگی گرایش به مرکز دیده می‌شود (۲۴).

صفوی در پژوهشی تحت عنوان «بررسی قابلیت‌های اشتغالزایی بخش صنعت ایران» به این نتیجه رسیده که زیر بخش صنایع پوشاک و چرم و سپس زیر بخش نساجی، بیشترین ضریب اشتغال و بالاترین توان اشتغال‌زایی را داشته‌اند و فرآورده‌های نفتی کمترین شغل را در جامعه به وجود آورده‌اند و کمترین توان بالقوه اشتغال‌زایی را دارد (۲۵). اکبری و مصری نژاد، در پژوهشی با عنوان «بررسی وضعیت اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی استان اصفهان طی دوره ۱۳۶۵-۱۳۷۵» نشان دادند که از میان ۱۰ بخش عمده فعالیت در استان اصفهان بخش‌های معدن، ساختمان و خدمات مالی دارای اثر رقابتی مثبت می‌باشند (۲۶).

تخصیص آنها، به ویژه برای اشتغال، مورد تاکید قرار داده‌اند. این شیوه تحلیل اشتغال، بیشتر جزئی بوده و تنها به عدم تعادل قیمت‌های عوامل، در ارتباط با عملکردهای بازار کار، توجه فراوان داشته است و به طور ضمنی فرض کرده است، که بقیه اقتصاد بر مبنای فرض‌های نئوکلاسیک عمل می‌کند (۱۸).

بازار کار در اقتصاد ایران به دلایل مختلف اقتصادی و اجتماعی، حکایت از عدم تعادل دارد. دکتر غلامعباس توسلی بر این باور است که بیکاری موجود به طور کامل معلول اوضاع اقتصادی و تحولات دهه اخیر نیست؛ بلکه بخشی از آن معلول وضعیت بنیادی در اقتصاد ایران و ساختار کل آن است (۱۷). عده‌ای معتقدند که با اجرای برنامه‌ریزی، توسعه تولد می‌یابد و علایم آن رفاه و از بین رفتن بیکاری و ... خواهد بود. در کشورهای جهان سوم، روندهای توسعه با ایجاد فرصت‌های شغلی همراه نبوده و عواملی نظیر ساخت اقتصادی- اجتماعی، شیوه برنامه‌ریزی‌ها و اجرای آنها، مهم‌ترین منابع ایجاد اختلاف درآمدها و سطوح زندگی در شهرها و روستاها بوده است (۱۹)

«مالتوس» و پس از او بسیاری افراد دیگر، تصور می‌کردند که با دست یافتن به یک قانون طبیعی توجیه آن را دریافته‌اند؛ به نظر آنها جمعیت که واقعتی دموگرافیک است سریعتر از منابع درآمد و به طور کلی سریعتر از کالاهای مصرف و تولید رشد می‌کند. فقط فقر و از بین رفتن طبقات غیر شاغل می‌تواند به برقرار کردن تعادل دائمی جامعه که در معرض خطرات است کمک کند. بعدها برخی مکاتب که با مالتئین‌های جدید معروف شدند، با وارد مفهوم (جمعیت متناسب) این تلقی را تصحیح کردند. برحسب نظریه اخیر، تعادل جمعیت آماده کار و کالاهای مصرفی و تولیدات نباید فقط در تطابق کورکورانه عامل فقر جستجو شود، بلکه باید در تعادل هماهنگ که شامل تجدید موالید و حرکت عجولانه و سریع به سوی مرگ و میر می‌شود، جستجو کرد. (۲۰)

مالتوس با اتکا به سرشماری‌های خیلی کلی، حدس زد که جمعیت با تصاعد هندسی رشد می‌کند و منابع معیشت با تصاعد حسابی. هیکنن: اشاره می‌کند دانشجویانی که در هنگام تحصیل کار می‌کنند، احساس مسئولیت بیشتری داشته و با دنیای کار آشنا شده پس از فارغ‌التحصیلی بهتر می‌توانند به دنبال شغل بگردند و در شغل خود نیز موفق‌تر هستند. (۲۱) لایت: با وجود رابطه بین کار حین تحصیل و افزایش مهارت‌های شغل‌یابی، ارتباط مستقیمی بین کار هنگام تحصیل و افزایش دستمزدها پیدا نشده است. آل آقا: فهرستی از فاکتورها که در سطوح فردی، گروهی، مدرسه، منطقه، ملی و بین‌المللی قرار دارند، می‌توانند در اشتغال عدم اشتغال (بیکاری فرد) تاثیر داشته باشند. (۲۲) وی این فاکتورها را به تار عنکبوت و مجموعه‌ای بهم پیوسته تشبیه کرده است. همچنین وی بیان می‌کند که یکی از مهمترین فاکتورها موثر بر اشتغال سطح آموزشی فرد است، و اقتصاد دانانی چون آدام اسمیت عقیده دارند که باید این سطح آموزشی و سطح دستمزد فرد رابطه مستقیم داشته باشد اما با این وجود برخی از اقتصاددانان مانعان استورا میل با این نظریه مخالف بوده و معتقدند سطح آموزشی تنها جایگاه شغلی فرد را تعیین می‌کند. وی در ادامه به این نتیجه می‌رسد که نخستین وظیفه مورد

دنبال داشته باشد. دو عامل عمده ای که می تواند این وضعیت را ایجاد نمایند یکی رشد بالای جمعیت در یک برهه زمانی و دیگری عدم برنامه ریزی مناسب اقتصادی - اجتماعی است این دو عامل در حال حاضر در کنار هم موجب افزایش روزافزون بیکاری در کشور ایران شده است. استان بوشهر هم یکی از استان هایی است که در حال حاضر با این مساله روبروست نرخ رشد سالانه سه درصدی بیکاری در این استان می تواند مشکلات اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و فرهنگی متنابهی را به دنبال داشته باشد رفع این مشکلات نیازمند مطالعه و برنامه ریزی دقیق علمی می باشد. متأسفانه فرزندان ایتارگر ما در حال حاضر با مشکلاتی زیادی از جمله بیکاری و عدم اشتغال مناسب برخوردار می باشند. شواهد و قراین نشان دهنده آن است که صدر نشین بحران های آینده کشور بحران گسترده بیکاری خواهد بود، بحرانی که خواه یا ناخواه تمامی جامعه ایرانی، مستقیم و غیرمستقیم، در معرض اثرات منفی اجتماعی، سیاسی و فرهنگی آن قرار خواهند گرفت. وجود بیکاری در هر کشور باعث بالا رفتن آمار فقر، فساد، توزیع ناعادلانه درآمد، طلاق، قاچاق مواد مخدر، نا امنی و پیامد های سنتی دیگر در آن کشور خواهد شد، ایجاد اشتغال یکی از مهمترین ابزارهای کاهش بیکاری، فقر و نابرابری است. البته ناگفته نماند که اگر توزیع اشتغال در بین تمامی افراد جامعه اعم از زن و مرد یکسان نباشد، آن جامعه توسعه نیافته است، هرچند در آن ایجاد اشتغال شود و در آمد بالا رود.

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نوع هدف کاربردی است و از نوع روش اجرا کاربردی- توصیفی از نوع پیمایشی بود. روش گردآوری داده ها در مراحل مختلف این تحقیق به صورت میدانی و مطالعات کتابخانه ای می باشد. برای روش میدانی طی مراحل مختلف بعد از طراحی پرسشنامه و اطمینان از روایی و پایایی آن، پژوهشگر به سازمان مورد مطالعه مراجعه نموده و با توزیع پرسشنامه به جمع آوری اطلاعات می پردازد. و برای مطالعات کتابخانه ای برای جمع آوری اطلاعات به منظور تدوین ادبیات تحقیق و مبنای نظری پژوهشگر به کتابخانه های در دسترس مراجعه می کند و از کتاب های علمی- تخصصی، مقاله های علمی- پژوهشی، آرشیو، اسناد و مدارک، و سایت های اینترنتی استفاده کرده و مطالب مورد نیاز را جمع آوری می کند. ابتدا با مراجعه به اداره کل بنیاد شهید و امور ایتارگران آمار فرزندان شاهد و ایتارگر، مشخصات و آدرس آن ها تهیه گردید. سپس با مراجعه به منازل و یا محل کار افراد با نشان دادن معرفی نامه و بیان اهمیت و هدف تحقیق، پرسشنامه در اختیار آن ها قرار می گرفت. توضیحاتی درباره ی سؤالات به خصوص سؤالات تشریحی برای آنها ارائه می شد. چند روز بعد جهت جمع آوری پرسشنامه مجدداً مراجعه و اطلاعات تکمیلی را از آنان اخذ کردم. این کار به صورت مستقیم و بدون واسطه انجام می شد و در ارتباط با محرمانه بودن آن به آنها اطمینان لازم داده می شد.

مطالعه کوپتس^۱ با عنوان محاسبه دوره بیکاری در بین فرزندان کهنه سرباز چینی، از مطالعاتی است که با دقت به بررسی این موضوع در کشوری که به عنوان کشور در حال گذار تلقی می شود، پرداخته است. نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان دهنده آن است که احتمال دستیابی به شغل برای افراد مسن، مجرد، با سطوح آموزشی پایین، ساکن در شهرهای کوچک یا مناطق روستایی، متکی به درآمد خانواده و نیز فرزندان کهنه سرباز چینی و همچنین بازنشسته نسبت به سایر گروه ها کمتر است. جالب توجه است که در این مطالعه دوره بیکاری دریافت کنندگان مزیت های بیکاری به طور معنی داری با آنها که از این مزیت ها استفاده نمی نمایند، تفاوت معنی داری ندارد. همچنین نرخ بیکاری در زمان ثبت نام فرد جویای کار به صورت منفی و معنی دار بر احتمال خروج از دوره بیکاری مؤثر است (۲۷). در ویتنام تراکول^۲ با استفاده از داده های انجمن خانوارهای ویتنامی طی سالهای ۲۰۱۶-۲۰۰۰ به مطالعه بررسی اثر برنامه های رفاهی بر مدت زمان بیکاری پرداخته و نمونه این تحقیق در برگرفته افرادی است که حداقل یک ماه برای بهره مندی از برنامه های رفاهی واجد شرایط بوده اند. یافته های این پژوهش نشان می دهند افراد استفاده کننده از برنامه های رفاهی نسبت با آنهایی که از چنین برنامه هایی استفاده ننموده اند دوره بیکاری طولانی تری داشته و این برنامه ها منجر به کاهش ۵۰-۱۶ درصدی نرخ شاغل شدن بیکاران گردیده است. (۲۸) تانسل^۳ و همکارانش در تحقیقی به بررسی آثار بر جای مانده جنگ بین سربازان آمریکایی و آثار مخرب گوناگونی در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و اقتصادی بر سربازان، مفقود الاثران و خانواده های آنان پرداخته است. این اثرات سال ها پس از اتمام جنگ همچنان ادامه داشت. اکثر سربازان در سن جوانی مبتلا به آسیب شده اند. حدود ۲۴ درصد از سربازان دارای تحصیلات دانشگاهی بودند و حدود ۳۹ درصد از آنان تحصیلات دبیرستان را به اتمام رسانده اند. جانبازان مبتلا به نوع جسمی و نوع توأم اعصاب و روان و جسمی به ترتیب بیشترین فراوانی را داشتند. ۱۹/۳ درصد از سربازان مورد مطالعه، اسارت را تجربه کرده اند. فراوانی سربازان دارای حالت اشتغال ۱/۵ برابر سربازان شاغل بود. مشکلات و اختلالات جسمی سازی، وسواس- اجبار، پرخاشگری، اضطراب، حساسیت بین فردی، افسردگی و افکار پارانوئیدی به ترتیب بیشترین فراوانی را در سربازان آمریکایی داشت. در حال حاضر حدود نیمی از سربازان مورد مطالعه مبتلا به نوعی آسیب روانی و اختلال روان پزشکی بودند و سربازان ۵۵-۴۶ درصد، بیشترین فراوانی آسیب روانی را در بین سربازان دارای درصدهای مختلف جنگی داشتند و هر چه تعداد معلولیت بیشتر باشد، آسیب روانی در سربازان بیشتر است (۲۹).

با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده می توان گفت که: اشتغال و بیکاری یکی از مهمترین مسایل پیش روی جوامع امروزی می باشد که می تواند پیامدهای اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی مختلفی را به

³ - Tansel

¹ - Kupets

² - Terracol

همچنین یافته‌ها نشان داد که ۲۰۲ نفر (۶۰ درصد) پسر و همچنین ۱۱۲ نفر (۳۷ درصد) دختر می‌باشد. ۱۷ نفر هم از پاسخگویان به این سوال پاسخ نداده بودند.

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
جنس	پسر	۲۰۲	۶۰٪
	دختر	۱۱۲	۳۷٪
	اعلام نشده	۱۷	۰/۳
جمع		۳۳۲	۱۰۰

با توجه نتایج جدول (۳)، این گونه برمی‌آید که فراوانی افرادی که در شهر متولد شدند ۲۱۷ نفر (۶۵/۴ درصد) و افرادی که در روستا متولد شده‌اند، ۹۸ نفر (۲۹/۵ درصد) هستند. ۱۷ نفر از پاسخگویان به این سوال پاسخ نداده‌اند.

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
محل تولد	شهر	۲۱۷	۶۵/۴
	روستا	۹۸	۲۹/۵
	اعلام نشده	۱۷	۵/۱
جمع		۳۳۲	۱۰۰

تحلیل‌های مربوط به وضعیت تأهل در ادامه جدول ۴-۴ نمودارهای مربوط نشان دادند که ۱۲۷ نفر معادل ۳۸/۳ درصد مجرد و ۱۸۰ نفر معادل ۵۴/۲ متاهل بودند. علاوه بر این نتایج نشان داد ۱۱ نفر (۳/۳ درصد) مطلقه می‌باشند. ۱۴ نفر از پاسخگویان نیز به آن سوال پاسخ نداده بودند.

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
وضعیت تأهل	مجرد	۱۲۷	۳۸/۳
	متاهل	۱۸۰	۵۴/۲
	بی همسر (فوت یا طلاق)	۱۱	۳/۳
جمع		۳۳۲	۱۰۰

سطح تحصیلات آزمودنی‌ها به گونه‌ای بود که هیچ یک از آزمودنی‌ها دارای مدرک ابتدایی نبوده که کمترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. ۱۶ نفر از این پاسخگویان دارای تحصیلات راهنمایی بودند که این فراوانی معادل ۴/۸ درصد آزمودنی‌ها می‌باشند. ۹۹ نفر (۲۹/۸ درصد) دارای مدرک سیکل هستند که فراوانی آن با فراوانی افرادی که دارای مدرک فوق دیپلم است برابر بوده، این دو گروه حداکثر فراوانی را داشتند. ۷۲ نفر (۲۱/۷ درصد) نیز دارای مدرک لیسانس و بالاتر هستند. درضمن یک نفر آزمودنی‌ها به این سوال پاسخ نداده بودند.

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
دیپلم	دیپلم	۲۱	۷٪
	فوق دیپلم	۱۱۹	۴۱٪

از ابزارهایی که در تحقیقات برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است، می‌توان به مطالعه مقالات و اسناد و مدارک مربوطه و مصاحبه و پرسشنامه اشاره کرد. در این تحقیق نیز از کتب، مقالات، پایان نامه‌ها و اینترنت برای جمع‌آوری اطلاعات در همه قسمت‌ها به طور وسیعی بهره گرفته می‌شود. یکی دیگر از ابزار متداول گردآوری اطلاعات میدانی و پیمایشی، ابزار پرسشنامه است که امر جمع‌آوری داده‌ها را در سطح وسیع امکان‌پذیر می‌کند. از طریق پرسشنامه می‌توان، دانش، علائق و نگرش‌ها و عقاید فرد را مورد ارزیابی قرار داد، به تجربیات قبلی وی پی برد و به آنچه در حال حاضر انجام می‌دهد، آگاهی یافت. شایان ذکر است پرسشنامه در این تحقیق ابزار اصلی برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز می‌باشد. پرسشنامه عبارت است از مطرح کردن یک سری پرسش برای مجموعه‌ای از پاسخ‌گویان، که غالباً معرف یک جمعیت وسیع‌ترند و یکی از متداول‌ترین ابزار گردآوری اطلاعات می‌باشد که بینش و هدف فرد پاسخگو را مورد سنجش قرار می‌دهد. جامعه آماری در این تحقیق عبارت است از کلیه فرزندان شاهدو اینارگران (دختر و پسر) بیکار استان بوشهر که به سن اشتغال رسیده‌اند و آماده وارد شدن به بازار کار بودند، طبق آمار ارائه شده از طرف اداره اشتغال و کارآفرینی اداره کل بنیاد شهید و امور اینارگران استان بوشهر، تعداد جامعه‌ی آماری ۸۳۵ نفر می‌باشد که شامل ۴۲۷ دختر و ۴۰۸ پسر بود.

در انتخاب حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد. فرمول کوکران قادر است نمونه‌ها را با دقت بیشتری نسبت به جدول لین و مورگان و یا سایر روش‌های انتخاب نمونه، تعداد افراد نمونه را با سطوح خطاهای متفاوت و سطوح اطمینان ۹۵ و ۹۹ درصد گزینش نماید. برای انتخاب نمونه در این پژوهش سطح خطای ۰/۰۴ و اطمینان ۹۵ درصد در نظر گرفته شد و تعداد نمونه برابر ۳۳۲ نفر به دست آمد. در این پژوهش از دو روش آمار توصیفی برای تحلیل اطلاعات جمعیت شناختی و آمار استنباطی برای بررسی فرضیات تحقیق استفاده می‌شود. به منظور رسیدن به نتیجه و همچنین رد یا تأیید سؤالات تحقیق از روش‌های مختلف آماری مورد نیاز در پژوهش‌های علمی مانند آمار توصیفی (میانگین، میانه، مد) فراوانی در صد و محاسبات آمار استنباطی مانند آزمون X^2 و ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است که با استفاده از نرم افزار *amos* و *eviews* محاسبات آماری فوق صورت گرفته است.

یافته‌ها

سن از مهم‌ترین مشخصات جمعیت شناختی هر جامعه‌ای است. بنابراین این مشخصه در این تحقیق به عنوان اولین مشخصه مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع میانگین سنی پاسخگویان ۲۲/۳۵ سال و دارای انحراف معیار متناظر ۶/۱۶ می‌باشد.

گویه	میانگین*	انحراف معیار*
سن	۲۲/۳۵	۶/۱۶

مثبت و خیلی بالا تعیین گردید ($r = 0/927$ و $p = 0/000$). بنابراین فرضیه دوم این تحقیق مبنی بر وجود رابطه معنی دار بین طبقه اجتماعی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران تأیید می-گردد

رابطه بین محیط اجتماعی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران

جدول ۹. همبستگی بین محیط اجتماعی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران

متغیر	ضریب همبستگی (r)	سطح معنی داری (p)	توصیف همبستگی
محیط اجتماعی	0/758**	0/000	خیلی بالا

همان گونه که جدول ۹ نشان می دهد، بین محیط اجتماعی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران، معنی دار است، با توجه به سطح معنی داری و علامت ضریب همبستگی پیرسون این رابطه یک رابطه مثبت و خیلی بالا تعیین گردید ($r = 0/758$ و $p = 0/000$). بنابراین فرضیه دوم این تحقیق مبنی بر وجود رابطه معنی دار بین محیط اجتماعی بر وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران تأیید می گردد

رابطه بین زمینه های دینی و فرهنگی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران:

جدول ۱۰. همبستگی بین زمینه های دینی و فرهنگی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان

متغیر	ضریب همبستگی (r)	سطح معنی داری (p)	توصیف همبستگی
زمینه های دینی و فرهنگی	0/854**	0/000	خیلی بالا

همان گونه که جدول ۱۰ نشان می دهد، بین زمینه های دینی و فرهنگی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران، معنی دار است، با توجه به سطح معنی داری و علامت ضریب همبستگی پیرسون این رابطه یک رابطه مثبت و خیلی بالا تعیین گردید ($r = 0/854$ و $p = 0/000$). بنابراین فرضیه دوم این تحقیق مبنی بر وجود رابطه معنی دار بین تسهیلات خوداشتغالی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران تأیید می گردد

جدول ۱۱. میانگین و انحراف معیار نمره آزمودنی ها در متغیرهای تحقیق

شاخص های آماری	میانگین	انحراف معیار	تعداد
طبقه اجتماعی	4/11	0/854	332
محیط اجتماعی	4/1	0/7385	332
زمینه های دینی و فرهنگی	3/32	0/6757	332

لیسانس	۱۷۳	۴۹٪
اعلام نشده	۱۹	۰/۳
جمع	۳۳۲	۱۰۰

شغل پدر آزمودنی ها آزمودنی ها به گونه ای بود که هیچ یک از آزمودنی ها در بخش دولتی شاغل نبوده که کمترین فراوانی را به خود اختصاص داده اند. ۴۱ نفر از این پاسخگویان شاغل در بخش خصوصی بودند که این فراوانی معادل ۱۲/۳ درصد آزمودنی ها می-باشند. ۳۸ نفر (۱۱/۴ درصد) کشاورز هستند. ۱۲۸ نفر (۳۸/۶ درصد) دارای شغل آزاد هستند، این گروه حداکثر فراوانی را دارد. ۳۲ نفر (۹/۶ درصد) کارگر و ۲۷ نفر (۸/۱ درصد) بیکار هستند. درضمن ۱۴ نفر آزمودنی ها به این سوال پاسخ نداده بودند

جدول ۶. فراوانی و درصد فراوانی شغل پدر آزمودنی ها

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
نوع شغل	شاغل بخش دولتی	۰	۰
	شاغل بخش خصوصی	۴۱	۱۲/۳
	کشاورز	۳۸	۱۱/۴
	آزاد	۱۲۸	۳۸/۶
	کارگر	۳۲	۹/۶
	بیکار	۲۷	۸/۱
جمع	۱۴	۷	۱۰۰

نتایج نشان داد که فراوانی افراد بومی پاسخگو در این پژوهش بیشتر از افراد غیربومی است به گونه ای که ۱۹۶ نفر (۵۹ درصد) از آزمودنی ها بومی و ۱۲۵ نفر (۳۷/۷ درصد) غیربومی می-باشد. در این تحقیق ۱۱ نفر به سوال بومییت خود پاسخ نداده بودند

جدول ۷. فراوانی و درصد فراوانی بومییت آزمودنی ها

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
بومییت	بومی	۱۲۵	۳۷/۷
	غیربومی	۱۹۶	۵۹
	اعلام نشده	۱۱	۳/۳
جمع	۳۳۲	۱۰۰	

آمار استنباطی: رابطه بین طبقه اجتماعی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران

جدول ۸. همبستگی بین طبقه اجتماعی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران

متغیر	ضریب همبستگی (r)	سطح معنی داری (p)	توصیف همبستگی
طبقه اجتماعی	0/927**	0/000	خیلی بالا

همان گونه که جدول ۸ نشان می دهد، بین طبقه اجتماعی با وضعیت اشتغال و بیکاری فرزندان ایتارگران، معنی دار است، با توجه به سطح معنی داری و علامت ضریب همبستگی پیرسون این رابطه یک رابطه

همان طوری که در جدول ۱۱ مشاهده می شود در متغیر وضعیت اشتغال و بیکاری، میانگین و انحراف معیار، به ترتیب ۳/۹۸ و ۵۷۲۵/۰ در متغیر طبقه اجتماعی ۴/۱۱ و ۸۵۴۰۷/۰ در متغیر محیط

جدول ۱۲. ضرایب همبستگی ساده بین متغیرهای مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری

متغیر پیش بین	شاخص آماری	ضریب همبستگی (r)	سطح معنی داری (p)	تعداد نمونه (n)
طبقه اجتماعی	۰/۶۷	۰/۰۰۱	۳۳۲	
محیط اجتماعی	۰/۶۲	۰/۰۰۱	۳۳۲	
زمینه های دینی و فرهنگی	۰/۵۳	۰/۰۰۱	۳۳۲	

همان طوری که در جدول ۱۲ ملاحظه می شود بین عوامل مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد به طوری که سطح معناداری و ضریب همبستگی بین متغیرهای مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری به ترتیب: طبقه اجتماعی

همان طوری که در جدول ۱۲ ملاحظه می شود بین عوامل مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد به طوری که سطح معناداری و ضریب همبستگی بین متغیرهای مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری به ترتیب: طبقه اجتماعی

جدول ۱۳. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون بر روی متغیرهای پژوهش با وضعیت اشتغال و بیکاری

متغیر پیش بین	ضریب تعیین RS	F و احتمال آن	ضرایب رگرسیون	t	سطح معنی داری
طبقه اجتماعی	۰/۳۱۷	۶۶F=	۰/۵۶۳	۸	۰/۰۵P<
محیط اجتماعی	۰/۳۸۱	۸۸F=	۰/۶۱۸	۹	۰/۰۵P<
زمینه های دینی و فرهنگی	۰/۲۷۹	۵۵F=	-۰/۵۲۹	۸	۰/۰۵P<

معیار به عنوان یک اهرم مهم، علاوه بر تأثیر گذاری بر جنبه های زندگی امروز اجتماع، به طور قابل توجهی بر چگونگی زندگی آینده جامعه نیز مؤثر است. از این رو یکی از اهداف مهم دولت ها، تدوین برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یک کشور، افزایش میزان اشتغال و کاهش بیکاری می باشد. پدیده بیکاری نیز به عنوان عاملی که می تواند دیگر ساختارهای یک کشور را تحت تأثیر گذاشته و موجب ناپهنجاریهای اجتماعی گردد. گر چه این پدیده در کشور ما تا حدود زیادی مربوط به ساختار جمعیت و جوان بودن است و آمار جمعیتی نشان می دهد که جمعیت گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ ساله در صد قابل توجهی از جمعیت کشورمان را در بر گرفته و از طرف دیگر قسمت عمده جمعیت هم در شهر ها متمرکز شده اند.

یکی از اهدافی که مسئولین در زمینه اشتغال فرزندان شاهد و ایثارگران دارند این است که میزان اشتغال آن ها را به تعادل رسانیده و در جهت مهار بیکاری تلاش نمایند. می توان در زمینه اشتغال با «هماهنگی و همسویی» این معضل اجتماعی را بر طرف نمود. تحقیقات صورت گرفته در استان بوشهر نشان می دهد که در سال ۱۳۷۹ از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در استان ۳۱/۹۶ در صد فعال از

طبق نتایج حاصل از رگرسیون با روش مرحله ای که در جدول شماره (۱۳) ملاحظه می شود ۰/۵۲۳ از تغییرات وضعیت اشتغال و بیکاری مربوط به طبقه اجتماعی و ۰/۳۸۱ محیط اجتماعی و ۰/۲۷۹ مربوط به زمینه های دینی و فرهنگی می باشد. بنابراین همه متغیرهای مورد بررسی با وضعیت اشتغال و بیکاری رابطه معنی داری دارند. ($P < 0.05$).

نتیجه گیری

ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری یکی از اهداف اقتصادی و از مؤلفه های برنامه ریزی نیروی انسانی در هر جامعه ای است. بویژه در کشورهایی که میزان رشد جمعیت زیاد است، موضوع رفع موانع اشتغال از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به منظور پی بردن به تغییرات اشتغال و بیکاری، لازم است عوامل و فاکتورهای بالقوه آنها را مورد بررسی قرار داد. اشتغال و بیکاری همانند سایر مسائل اقتصادی، دارای دو باش عرضه و تقاضا است. بخش عرضه متأثر از تحولات جمعیتی و بخش تقاضا متأثر از میزان فعالیت و رشد بخش های مختلف اقتصادی است. یکی از معیارهای مهم اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی هر کشور میزان اشتغال آن می باشد. این

یعنی حکومت)، بنگاه ها، تمام فعالان اقتصادی، خانوارها و نحوه تعاملشان با دنیای خارج را در نظر داشت. بازیگران اجتماعی که در بحث اشتغال بسیار مهم هستند، عبارتند از: احزاب، مطبوعات، رسانه ها، نهادهای مدنی، تشکل های علمی و صنفی و همه آن چیزی که به عنوان سازمان های مردم نهاد گفته می شود. تمام این گروه ها و سازمان ها در مساله اشتغال در چارچوب یک نظام اقتصادی و اجتماعی با هم همکاری می کنند و موثر هستند. به این ترتیب، محصل فعالیت آن ها، اشتغال ایجاد می کند.

محدودیت های تحقیق: از آن جا که هر تحقیقی دارای مشکلات و تنگناهایی می باشد و این تحقیق نیز که برای اولین بار در استان بوشهر انجام می شود از این قاعده مستثنی نیست. عدم دسترسی به آمار دقیق فرزندان شاهد و ایثارگران بیکار و شناور بودن آمار بیکاران به عنوان یکی از موانع عمده به حساب می آید. پرسشنامه هایی که با مراجعه به منازل تحویل فرزندان شاهدو ایثارگران می شد، به دلیل پراکندگی جغرافیایی در سطح استان دسترسی را به نمونه ها مشکل کرده بود. ولی با تمام مشکلات و موانع این تحقیق به خوبی صورت گرفت. با توجه به اینکه تعداد زیادی از فرزندان شاهدو ایثارگران، فاقد مهارت لازم جهت ایجاد کسب و کار و اشتغال می باشند، با ایجاد دوره های کوتاه مدت و افزایش مهارت های فنی در آن ها می توان زمینه اشتغال آن ها را فراهم نمود. با توجه به اینکه تعداد زیادی از فرزندان دختر شاهدو ایثارگران تشکیل خانواده داده اند، ولی در پرسشنامه اظهار داشته اند که تمایل به کسب شغل دارند. پیشنهاد می شود با راه اندازی کارگاه های تولیدی کوچک همراه با تسهیلات بانکی در شهر ها و یا روستا ها زمینه اشتغال آن ها فراهم می شود. نظر به این که مادر بعضی از فرزند شاهد که به عنوان سرپرست آن ها محسوب می گردند ازدواج مجدد نموده و فرزندان شاهد فاقد سرپرست شده اند، که این امر به مسئله اشتغال آن ها ضربه وارد نموده و این نوع افراد به بیکاری و بی تفاوتی نسبت به کار روی آورده اند، پیشنهاد می شود مسئولین بنیاد شهید و امور ایثارگران توجه ویژه ای به این گونه افراد نموده و آن ها را تحت حمایت بیشتری قرار دهند.

با توجه به این که در بین فرزندان شاهد و ایثارگران افراد موفق بسیاری در زمینه اشتغال وجود دارند، که توانسته اند در این زمینه به موفقیت چشمگیری دست پیدا کنند. پیشنهاد می شود که با معرفی این گونه افراد به سایر فرزندان شهدا و ایثارگران، زمینه بالاترین انگیزه کار را در آن ها به وجود آورند.

با توجه به این که اشتغال دختران شاهد و ایثارگران نسبت به پسران کمتر می باشد، و بیشتر آن ها خانه دار می باشند، پیشنهاد می شود، شغل های خدماتی و بهداشتی متناسب با روحیه آن ها در نظر گرفته شود

References

1. Pasbani A, Shali Bar Sh, Modi M. (2017) A Study of Unemployment and Employment in Recent Years: Factors Affecting Employment, the First

نظر اقتصادی و ۶۸/۰۴ در صد غیر فعال از نظر اقتصادی بوده اند و این بسیار نگران کننده می باشد که چرا جمعیت جوان این تعداد بیکار باشند. همچنین در سال ۱۳۷۹ میزان اشتغال مردان در استان بوشهر ۸۲/۳۴ در صد و در بین زنان استان ۷۳/۵۶ در صد و میزان بیکاری در بین مردان و زنان استان به ترتیب ۱۶/۶۶ در صد و ۲۶/۲۴ در صد می باشد که خود حکایت ناگواری را در پی دارد علی رغم تلاش هایی که مسئولین کشور و استان در جهت اشتغال فرزندان شاهد و ایثارگران انجام داده اند، بر اساس عملکرد ۳۵ ساله بنیاد شهید و امور ایثارگران استان بوشهر در سال ۹۴، تعداد ۵۰۸ نفر از آنها هنوز بیکار می باشند و طی چندین مرحله به ادارات مراجعه نموده و هنوز نتوانسته اند به اشتغالی مناسب دسترسی پیدا نمایند. و تعدادی دیگر نیز در ادارات مشغول به کار شده اند که هنوز تا رسیدن به اشتغال کامل فرزندان شاهد و ایثارگران فاصله زیادی وجود دارد.

سالها است که مردم استان بوشهر میزان صنایع نفت و گاز و پتروشیمی بوده اند و هر ساله شاهد توسعه و گسترش این صنایع در گوشه ای از این استان هستیم و الحق باید اذعان کنیم که مردم این استان میزان شایسته ای برای این صنایع بوده اند. حجم سرمایه گذاری کلی در این استان با توجه به اینکه میزان سرمایه بری واحدهای تولیدی بالا است از نظر بهره وری اشتغال بازدهی لازم را ندارد. در سال ۹۶، ۹۷ میانگین نرخ بیکاری کشور به ترتیب ۱۱،۹ و ۱۲ درصد بود این در حالی است که این میزان در استان بوشهر ۱۱،۲، ۱۰،۵ و در تابستان امسال این رقم در کشور ۱۱ و در بوشهر ۱۰،۴ و در پائیز نیز در کشور ۱۱،۲ و استان بوشهر ۹،۴ درصد بوده است. راساس آمار رسمی نرخ بیکاری در جمعیت روستایی شهرستان کنگان یک درصد و این آمار در جمعیت شهری ۲۳ درصد است بر همین اساس برنامه ریزی باید به نحوی باشد که اشتغال در بخش های مختلف جغرافیایی ایجاد شود. بسیاری از مردم استان بوشهر با استقرار صنایع نفت و گاز به صورت اختیاری یا اجباری از شهر و روستای خود جابجا شده اند، در دوران دفاع مقدس مردم زیر بمباران عراقی ها در کنار صنعت گران ماندند و امروزه نیز این صنایع درد و رنج های بسیاری را نصیب مردم کرده اند.

پیشنهادات تحقیق: بررسی عملکرد برنامه های اجرا شده در زمینه کاهش عرضه نیروی کار در سایر کشورها گویای آن است که، عمده ترین یا نخستین گام در جهت کاهش عرضه نیروی کار، همانا مهار رشد جمعیت از طریق اجرای برنامه تنظیم خانواده و اجرای برنامه الزام خانواده به حداکثر دو فرزند، می باشد. علاوه بر این، می توان به موارد زیر هم اشاره کرد: تشکیل گروه های سیار بهداشت و تنظیم خانواده، به ویژه برای اعزام به مناطق روستایی و محروم، اجرای برنامه های گسترش فعالیت های ارشادی و تشویق و ترویج فرهنگ محاسن تعدیل زاد و ولد از طریق مجامع مذهبی، مراکز آموزشی، ورزشی و برنامه های عام از طریق رسانه های عمومی مانند رادیو و تلویزیون ...

برای بهبود وضعیت اشتغال باید به نوع همکاری دو گروه مهم کارگزاران اقتصادی و بازیگران اجتماعی توجه داشت. وقتی صحبت از کارگزاران اقتصادی می شود، باید دولت (البته به معنای وسیع آن

11. Amiri M (2014) investigates the employment status of trainees of the Technical and Vocational Education Organization and estimating the pattern of factors affecting it (field study of Tehran). Quarterly Journal of Planning and Budgeting.
12. Esfandiari A, Tarhami F. (2009). A Study of Employment Creation in Iran's Economic Sectors with Emphasis on Agriculture, Agricultural Economics and Development, Year 17, No. 67.
13. Sameti M. (2003). Employment, labor market, economic policies - Ministry of Labor and Social Affairs, Institute of Labor and Social Affairs, Tehran.
14. Dehghan F. (2011). The Role of Employment in Reducing Rural Migration (Case Study of Mashayekh County, Mamasani County), M.Sc. Thesis, Tarbiat Modares University, Tehran.
15. Haghighi I. (2006). Ups and downs in theories of development economics, Yas strategy, second year, fifth issue.
16. Sepehr, Jafar (1966). Unemployment, Tehran, Amir Kabir Publications.
17. Tavassoli Gho. (1996). Sociology of work and occupation, Samat Publications, Tehran.
18. Riyazi Davoodi M. (1978). National Income and Employment, National University of Iran Press, Tehran.
19. Fani Z. (1996). Poverty-causing factors in the mirror of theories, collection of articles on economic analysis and study of poverty, Tehran Institute of Business Studies and Research.
20. Kian Mehr M V. (2017). Educational bottlenecks and its impact on employment and development of rural economy - Cooperative, No. 110.
21. Farhoudi R, Mohammadi A. (2015). Analysis and forecasting of employment situation in Sanandaj city using the model of change of share of spatial coefficient and International Conference on Political Epic (with an Approach to Middle East Developments) and Economic Epic (with an Approach to Management and Accounting) Roodehen, Islamic Azad University, Roodehen Branch.
2. Aqeli Moghadam H. (2015). Employment and its role in the process of rural development, Journal of Economics, Jihad (Agricultural Promotion and Rural Development, Nos. 180 and 181.
3. Ghadiri Masoom M, et al. (2015). Statistical study of employment growth and developments in rural areas of Isfahan province, Journal of Geographical Research, No. 54.
4. Haghanikhah M. (2015) Study of Unemployment among Higher Education Graduates and Its Sociological Explanation (Case Study: Bahmaei County) International Conference on Humanities, Psychology and Social Sciences, Tehran, Ilia Capital Institute.
5. Hosseinpour M, Azvaji Al. (2009). Calculating the Employment Capacity of Economic Sectors in the Fifth Development Plan (Using Output Data Technique) Journal of Labor and Society.
6. Abiri Gh H. (2015). Underdevelopment and employment, developments in developing countries, banking and economy - No. 59.
7. Maher F. (2014). Global Trends in Employment and Unemployment, Social Science Education, 8(1).
8. Ziaei Bidgoli M T. (2013). Barriers to Sustainable Employment and Strategies, Economic Research - No. 9.
9. Seidaei E, Bahari I, Zarei A (2011), A Study of Employment and Unemployment in Iran during 1335-1389, Yas Strategy, No. 25.
10. Hosseini Abri S H. (2004). An Introduction to Rural Geography of Iran, Isfahan, Isfahan University Press.

Gini coefficient, *Geographical Research*, 55(38).

22. Hekmatnia, H, Mousavi M N. (2006). Application of the model in geography with emphasis on urban and regional planning, first edition, Yazd, Alam Novin Publications.

23. Ahmadi S, Bakhtiari M, Hosseinejad Gh. (2016) Assessing the employment status of humanities graduates and the factors affecting it (Case study: Yasouj University). *Higher education in Iran*.

24. Mosaybi S. (2011). Spatial Analysis of Employment and Unemployment Indicators: A Case Study of Isfahan Province, Master Thesis in Geography and Rural Planning, University of Isfahan, Faculty of Geographical Sciences and Planning.

25. Safavid B. (2004). Investigating the job creation capabilities of Iran's industrial sector, *Iranian Economic Research Quarterly*, No. 19.

26. Akbari N, Masri Nejad Sh. (2013). A Survey of Employment Status in Major Economic Sectors of Isfahan Province, *Journal of the Faculty of Administrative Sciences and Economics*, University of Isfahan, 3(15).

27. Kupets O. (2019), Determinants of Unemployment Duration in Ukraine, *Journal of Comparative Economics Ukrainian Labor Market in Transition*, 26(7).

28. Terracol A. (2018), Welfare Programs and Unemployment Duration in France, Unpublished Preliminary Version, and Available at: team.univ-aris1.fr/teamperso/terracol/RMIChomEnglish.pdf,

29. Tansel A, Tasci H M. (2019), Determinants of Unemployment Duration for Men and Women in Turkey, *IZA Discussion Paper*, No. 1285.